

**URZĄD
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KRAKOWIE**

31-011 Kraków, Pl. Szczepański 5
Tel. (0-12) 421-75-79, 421-74-98, Fax (0-12) 422-78-20
E-mail: krakow@uokik.gov.pl

L.dz. RKR-521-02/LP- 28 /02

Kraków, dn. 27 maja 2002 r.

Decyzja nr RKR - 15/2002

Stosownie do treści art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.) i art. 104 k.p.a. - działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego na wniosek p. Krzysztofa Krzyżewskiego zam. w Baborowie ul. Wiejska 10/1 - prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie inseminacji zwierząt - przeciwko:

- Małopolskiemu Centrum Biotechniki Sp. z o.o. w Krasnem,
- Mazowieckiemu Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt Sp. z o.o. w Łowiczu,
- Stacji Hodowli i Unasienniania Zwierząt Sp. z o.o. w Bydgoszczy oraz
- Wielkopolskiemu Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt Sp. z o.o. w Poznaniu zs. w Tulcach:

I. na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 wymienionej na wstępie ustawy:

1. uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy praktykę polegającą na wyeliminowaniu przez wymienione na wstępie Spółki wzajemnej konkurencji w zakresie cen nasienia rozplodników bydła i trzody chlewnej produkowanego przez Spółki i wprowadzanego przez nie do obrotu na rynku krajowym, poprzez stosowanie w rozliczeniach z inseminatorami indywidualnymi cen nasienia wynikających z cennika Spółki pośredniczącej w obrocie nasieniem, a nie cen ustalonych przez Spółkę, która nasienie wyprodukowała - co jest równoznaczne z zawarciem porozumienia cenowego w tym zakresie.
2. stwierdza się zaniechanie przez wymienione na wstępie Spółki praktyki określonej w pkt I.1 z dniem 12 lutego 2002 r.

II. na podstawie art. 9 wymienionej na wstępie ustawy:

1. uznaje się za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy praktykę polegającą na stosowaniu przez wymienione na wstępie Spółki, w rozliczeniach z inseminatorami indywidualnymi, niejednorodnych - w stosunku do własnych kosztów nabycia nasienia przez Spółkę dostarczającą je tym inseminatorom - cen nasienia rozplodników bydła i trzody chlewnej wyprodukowanego przez jedną z pozostałych 3 Spółek, co jest równoznaczne z zawarciem porozumienia, którego skutkiem jest ograniczenie konkurencji na lokalnych rynkach usług inseminacyjnych i stworzenie niejednorodnych warunków konkurencji na tych rynkach.
2. nakazuje się wymienionym na wstępie Spółkom zaniechania praktyki określonej w pkt II.1.

Uzasadnienie

Do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie wpłynął w dniu 26 września 2001 r. wniosek pana Krzysztofa Krzyżewskiego zam. w Baborowie ul. Wiejska 10/1 - prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie inseminacji zwierząt gospodarskich - o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawie zawarcia porozumienia spełniającego przesłanki z art. 5 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4 i 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów - zwanej dalej „ustawą o ochronie (...)”.

We wniosku - głównie jednak w jego uzupełnieniu z dnia 9.10.2001 r. - Wnioskodawca postawił ten zarzut 4 Spółkom Skarbu Państwa powstałym w 2000 r. na bazie majątku Centralnej Stacji Hodowli Zwierząt (zwanymi dalej „Spółkami inseminacyjnymi”), tj.:

- Małopolskiemu Centrum Biotechniki Sp. z o.o. w Krasnem,
- Mazowieckiemu Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt Sp. z o.o. w Łowiczu,
- Stacji Hodowli i Unasienniania Zwierząt Sp. z o.o. w Bydgoszczy oraz
- Wielkopolskiemu Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt Sp. z o.o. w Poznaniu.

Zdaniem Wnioskodawcy, ww. Spółki - pomimo, iż każda z nich mogłaby działać na obszarze całego kraju - podzieliły ten obszar na cztery strefy wpływów i nie konkurują między sobą w zakresie sprzedaży materiału biologicznego (nasienia rozplodników bydła i trzody chlewnej).

Powoduje to, iż przedsiębiorcy prowadzący - podobnie jak Wnioskodawca - samodzielnie działalność gospodarczą w zakresie inseminacji zwierząt gospodarskich (zwani dalej „inseminatorami indywidualnymi”) zmuszeni są do zaopatrywania się w materiał do tych usług wyłącznie w jednej ze Spółek, podczas gdy same Spółki mogą zaopatrywać się w materiał biologiczny między sobą bez przeszkód. Zdaniem Wnioskodawcy umożliwia to Spółkom m. innymi nieuzasadnione podnoszenie cen nasienia.

Wnioskodawca dołączył do akt sprawy kopię pisma z dnia 20.08.2001r., kierowanego do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w którym Departament Produkcji Zwierzęcej i Weterynarii Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyraził przekonanie, iż chęć pozyskania nowych usługobiorców spowoduje, iż Spółki - jako samodzielne podmioty prawa handlowego - będą konkurowały między sobą, co spowoduje obniżenie cen i zwiększenie oferty świadczonych usług.

W oparciu o powyższy wniosek - po uzyskaniu upoważnienia Prezesa UOKiK do prowadzenia sprawy - zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające. Następnie - po dokonaniu analizy zebranego materiału dowodowego, organ antymonopolowy wszczął postępowanie antymonopolowe w związku z podejrzeniem naruszenia przez 4 Spółki inseminacyjne art. 5 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy o ochronie (...), tj. stosowania praktyk ograniczających konkurencję polegających na zawarciu porozumienia, którego celem lub skutkiem jest:

- wyeliminowanie wzajemnej konkurencji w zakresie cen produkowanego przez Spółki nasienia rozplodników bydła i trzody chlewnej, poprzez stosowanie w rozliczeniach z przedsiębiorcami wykonującymi usługi inseminacyjne cen nasienia wynikających z cennika Spółki dostarczającej nasienie, a nie cen ustalonych przez Spółkę, która nasienie wyprodukowała,
- ograniczenie konkurencji na rynku usług inseminacyjnych polegające na stosowaniu w rozliczeniach z inseminatorami cen nasienia wynikających z cennika Spółki dostarczającej nasienie a nie ceny ustalonej przez Spółkę, która nasienie wyprodukowała, przy równoczesnym negocjowaniu przez Spółki - we wzajemnym obrocie - cen nasienia wykorzystywanego do usług inseminacyjnych wykonywanych we własnym zakresie.

W toku postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje.

Spółki inseminacyjne utworzone zostały pod koniec 2000 r., w wyniku realizacji obowiązku wynikającego z art. 37 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz.U. nr 123, poz. 774 ze zm.) – zwanej dalej „ustawą o hodowli”. Przepis ten zobowiązywał Ministra Skarbu Państwa do wniesienia - na wniosek Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - do jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, utworzonych w celu prowadzenia działalności w zakresie unasienniania zwierząt, części mienia, które stanowiło dotychczas przedmiot zarządu Centralnej Stacji Hodowli Zwierząt lub jej oddziałów.

Spółki prowadzą działalność w zakresie pozyskiwania, konfekcjonowania, przechowywania i dostarczania nasienia, na co – zgodnie z wymogami art. 29 ust. 1 ustawy o hodowli – uzyskały zezwolenia właściwych wojewodów. Terytorialny zasięg działalności poszczególnych Spółek inseminacyjnych - w powyższym zakresie – jest następujący:

- Spółka w Krasnem – województwa: śląskie, opolskie, małopolskie i podkarpackie,
- Spółka w Łowiczu – woj.: dolnośląskie, łódzkie, mazowieckie i świętokrzyskie,
- Spółka w Bydgoszczy – woj.: podlaskie, kujawsko-pomorskie, zachodniopomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie i lubelskie,
- Spółka w Poznaniu – woj.: lubuskie i wielkopolskie.

Ponadto Spółki świadczą na wyżej wskazanych obszarach usługi sztucznego unasienniania zwierząt (inseminacji), konkurując w tym zakresie z inseminatorami indywidualnymi, którzy - podobnie jak Wnioskodawca – wykonują tę działalność na własny rachunek. Wykonywanie usług inseminacyjnych nie wymaga zezwolenia, a jedynie ukończenia odpowiedniego kursu.

Jednak inseminatorzy indywidualni - stosownie do art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy o hodowli - zobowiązani są do zaopatrywania się w nasienie wyłącznie od podmiotu posiadającego zezwolenie na pozyskiwanie, konfekcjonowanie, przechowywanie i dostarczanie nasienia. Podmiotowi temu - właściwemu za względu na miejsce wykonania sztucznego unasienniania - inseminatorzy indywidualni winni także przekazać kopię zaświadczenia potwierdzającego wykonanie tego zabiegu. Stanowi o tym par. 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 20 kwietnia 1999 r. w sprawie materiału biologicznego wykorzystywanego w rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz.U. nr 45, poz. 451).

Informacje na temat konkurentów Spółek na rynku produkcji i dostarczania nasienia oraz udziału w rynku usług inseminacyjnych zawiera poniższe zestawienie sporządzone na podstawie ich wyjaśnień.

	Liczba konkurentów na terenie objętym właściwością Spółki w zakresie produkcji i dostarczania nasienia	udział w rynku inseminacji zwierząt w % z zależności od województwa i rodzaju zwierząt
MCB w Krasnem	brak konkurentów	63 % – 92 %
MCHiRZ w Łowiczu	2 podmioty wyłącznie produkujące nasienie knurów, brak konkurencji w zakresie dostarczania nasienia knurów i buhajów	50 % – 60 %
SHiUZ w Bydgoszczy	3 podmioty dostarczające nasienia knurów, brak konkurencji w zakresie dostarczania nasienia buhajów	80 % – 95 %
WCHiRZ w Poznaniu	1 podmiot	nie zna swego udziału w rynku

Do dnia 11.02.2002 r. ustawa o hodowli nie zawierała przepisu regulującego sposób ustalania ceny za nasienie sprzedawane przez Spółki.

W dniu 12.02.2002 r. wszedł w życie przepis art. 29 a. ustawy o organizacji hodowli, (wprowadzony ustawą z dnia 25 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o hodowli - Dz.U. 129 poz. 1438), w świetle tle którego „*podmiot posiadający zezwolenie, o którym mowa w art. 29 (tj. zezwolenie na pozyskiwanie, konfekcjonowanie, przechowywanie i dostarczanie nasienia - przyp. UOKiK), powinien na żądanie zainteresowanych posiadaczy zwierząt lub podmiotów prowadzących sztuczne unasiennianie dostarczyć nasienie każdego rozplodnika dopuszczonego do użycia w inseminacji*” (ust. 1). W takim wypadku „*ceny za nasienie ustala podmiot, który nasienie wyprodukował lub importował, a opłata za dostawę nasienia nie może być wyższa od kosztów związanych bezpośrednio z jego przechowywaniem i dostarczeniem*” (ust. 2).

Odpowiadając na zarzut Wnioskodawcy dotyczący podziału terytorialnego, Spółki wyjaśniły, iż faktycznie, ich obecny zasięg - w każdym z rodzajów prowadzonej działalności - pokrywa się z zasięgiem oddziałów CSUZ, na bazie których powstały, jednak nie był on w jakiegokolwiek formie pomiędzy Spółkami uzgadniany. Rozszerzanie zasięgu terytorialnego wymagałoby - zdaniem Spółek - odpowiedniego zaplecza technicznego, środków finansowych oraz przygotowania organizacyjnego, czym Spółki na obecnym etapie nie dysponują. Ponadto należałoby wówczas opracować odpowiednie programy hodowlane, które winny zostać przyjęte przez Ministra Rolnictwa.

W toku postępowania wszystkie Spółki zapewniły, iż pomimo faktycznego podziału terytorialnego, realizują wszelkie zamówienia na wyprodukowane przez siebie nasienie, niezależnie od tego, z jakiego rejonu Polski to zamówienie pochodzi. Spółki wyjaśniły, iż w przypadku, gdy o sprzedaż nasienia zwróci się inseminator prowadzący działalność poza terenem objętym właściwością danej Spółki, dostarczenie nasienia może się jednak odbyć wyłącznie za pośrednictwem Spółki właściwej terytorialnie dla inseminatora, gdyż tylko ona posiada stosowne zezwolenie na dostarczenie nasienia na tym terenie.

Na pytanie organu antymonopolowego, jaką cenę płaci w takich sytuacjach inseminator indywidualny, wszystkie Spółki - w tym Spółka w Poznaniu w odniesieniu do nasienia sprowadzanego ze Spółki w Krasnem - udzieliły odpowiedzi, iż wówczas obowiązuje cena ustalona w cenniku Spółki dostarczającej nasienie (wydającej), nie zaś cena ustalona przez Spółkę, która nasienie wyprodukowała i w której zamówienie zostało złożone. W przypadku gdy oferty poszczególnych spółek są różne, własną cenę nasienia Spółka go dostarczająca ustala w oparciu o podobne wartości hodowlane zwierząt wyrażone indeksem.

Na kolejne pytanie, jaką cenę pobierają, gdy cena za nasienie zamówione w innej spółce okaże się wyższa od ceny określonej w ich cenniku Spółki wydającej nasienie, Spółki w Krasnem i w Bydgoszczy stwierdziły, iż w takich wypadkach obowiązuje cena uwzględniona na fakturze producenta lub cena ustalana jest indywidualnie. Spółka w Bydgoszczy podniosła przy tym, iż inny sposób ustalenia ceny w takich przypadkach powodowałby straty finansowe.

Żadna ze Spółek nie przyznała, aby zawarła z pozostałymi jakąkolwiek umowę dotyczącą ustalania cen w takich wypadkach (tj. sprzedaży nasienia zamówionego przez inseminatorów w innych Spółkach inseminacyjnych) jak i jakąkolwiek umowę dotyczącą wzajemnej

wymiany lub zakupu nasienia na potrzeby własne Spółek. Wszystkie Spółki przyznały jednak, iż w przypadku zakupu nasienia w pozostałych spółkach – czy to na własne potrzeby inseminacyjne, czy na potrzeby inseminatorów indywidualnych - ceny tego nasienia są każdorazowo pomiędzy nimi negocjowane.

W toku postępowania Spółki nie udzieliły jednoznacznych odpowiedzi na pytanie, na czym polega negocjowanie cen, i czy celem tych negocjacji jest zapłacenie przez Spółkę kupującą nasienie ceny niższej od ceny ustalonej przez producenta nasienia w jego cenniku.

Zdaniem Spółki w Krasnem negocjacje przynoszą efekty satysfakcjonujące obie strony i zdarza się, iż wynegocjowane ceny są niższe od jej własnych cen. Spółka w Łowiczu wskazała, iż negocjacje dotyczą dużych partii nasienia i mają na celu wzbogacenie oferty.

Spółka w Poznaniu podniosła, iż zarzut nierównoprawnego traktowania inseminatorów jest nieuzasadniony, ponieważ wprawdzie Spółki wymieniają pomiędzy sobą pewne partie nasienia, to jednak ona sama (Spółka w Poznaniu) sprzedawała nasienie wszystkim odbiorcom na tych samych zasadach i nikt w tej grupie nie był uprzywilejowany.

Także pozostałe 3 Spółki (w Krasnem, Łowiczu i Bydgoszczy) wyjaśniły, iż pomimo negocjacji cen we wzajemnym obrocie ostateczna cena nasienia sprowadzonego z innych Spółek uwzględniona w cenniku Spółki sprowadzającej jest taka sama dla inseminatora indywidualnego jak i hodowcy, u którego usługa inseminacji wykonywana jest przez Spółkę we własnym zakresie. Powyższe wyjaśnienia znalazły potwierdzenie w przedłożonych przez Spółki cennikach (ustalenia dotyczące ujednoczenia cenników nie dotyczą Spółki w Krasnem, w przypadku której organ antymonopolowy wydał odrębną decyzję).

Na podstawie przedłożonych przez Spółki cenników ustalono, iż każda z nich oferuje za różną cenę, nasienie różnych rozplodników o tej samej, ale równie często różnej wartości indeksów hodowlanych. Porównanie niektórych cen nasienia obowiązujących w Spółkach pod koniec 2001 r. (w zł za 1 porcję) zawiera poniższe zestawienie.

Rodzaj nasienia	MCB w Krasnem	MCHiRZ w Łowiczu	SHiUZ w Bydgoszczy	WCHiRZ w Poznaniu
1. Buhaj – rasa mięsna	14,00-16,00	17,00	14,00	14,00
2. Buhaj – rasa czarno-biała, indeks do 90	14,00-16,00	indyw.dla buhaja	14,00 -17,00	16,00 -20
3. Buhaj – rasa czarno-biała, indeks od 90 – 99,9	20,00	jw.	17,00	17,00
4. Buhaj – rasa czarno-biała, indeks od 100 do 109,9	20,00	jw.	22,00	20,00 -36,00
5. Buhaj – rasa czarno-biała, indeks powyżej 110	20,00	jw.	25,00	30,00-36,00
6. Buhaj – rasa jersey, angler, czerwona, czerw.-biała	14,00 - 20,00	17,00	17,00	15,00
7. Buhaj – rasa simmental	16,00	brak w ofercie	brak w ofercie	14,00
8. Knur	10,00	9,00 – 14,00	9,00	8,00 -10,00

Odpowiadając na pytanie, czy i jakie zmiany w zasadach i cenach sprzedaży nasienia zostały wprowadzone z dniem 12.02.2002 r., tj. po wejściu w życie art. 29 a ustawy o hodowli regulującego kwestię ustalania cen za nasienie i opłat za jego dostarczenie, Spółki:

- w Bydgoszczy i w Krasnem ostatecznie przedłożyły wprowadzone z tym dniem cenniki, w których przewidziano, iż zakup nasienia pochodzącego z pozostałych Spółek odbywa się przy uwzględnieniu cen ustalonych przez producenta nasienia, powiększonych o koszty Spółki dostarczającej nasienie z tytułu przechowywania i dostarczenia.

- w Łowiczu (w piśmie z dnia 18.03. oraz 12.04. 2002 r.) oraz w Poznaniu (w piśmie z dnia 22.03. oraz 12.04.2002 r. stwierdziły, iż art. 29 a ustawy o hodowli dostatecznie reguluje tę kwestię i pomimo braku odpowiednich uregulowań wewnętrznych zapewniły, iż dokonując takich transakcji przepisu tego przestrzegają.

Spółka w Bydgoszczy, w piśmie z dnia 18.03.2002 r. poinformowała dodatkowo, iż w związku z nowymi uregulowaniami, ceny nasienia we wzajemnym obrocie pomiędzy spółkami nie są już negocjowane oraz podniosła, iż w przypadku obrotu nasieniem buhajów nie można mówić o konkurencji, gdyż na tym rynku nie ma buhajów o tych samych cechach.

Spółka w Poznaniu poinformowała dodatkowo, iż w 2002 r. wprowadziła dwa cenniki na produkowane przez siebie nasienie. Jeden dla odbiorców z terenu sobie właściwego i drugi – zawierający nieco niższe stawki - dla pozostałych Spółek. Różnicowanie cen powinno - zdaniem Spółki - wypromować produkowane przez nią nasienie na terenach, gdzie jest ono jeszcze niedostatecznie znane.

Spółka w Poznaniu zwróciła także uwagę na szczególny charakter działalności uczestników postępowania i specyfikę towaru, jakim jest nasienie (pismo z dn. 22.03.2002 r.). Podniosła, iż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie może mieć zastosowania do rynku obrotu nasieniem, który nie jest pozbawiony zewnętrznych wpływów na mechanizmy rynkowe. Wolny obrót nasieniem ograniczony jest wymogami określonymi w ustawie o hodowli a Spółki sprawują bezpośrednią kontrolę nad tym obrotem. Ponadto poszczególne Spółki specjalizują się w produkcji różnych rodzajów nasienia w zależności od zapotrzebowania hodowców z danego regionu a także wymieniają doświadczeniem i wyprodukowanym przez siebie nasieniem.

Zdaniem Spółki w Poznaniu, działania Uczestników postępowania nie naruszają interesu publicznego, a wniosek p. Krzyżewskiego zmierza do poddania ochronie wyłącznie jego indywidualnych interesów oraz pozbawienia Spółek ustawowych uprawnień do kontroli obrotu nasieniem. Podniosła ponadto, iż ocena rynkowych zachowań Spółek już w pierwszym roku ich funkcjonowania jest przedwczesna. W ocenie Spółki ich działania nie mogą być kwalifikowane jako porozumienie, a co najwyżej – jak twierdzi sam Wnioskodawca – jako kultywowanie zasad zaopatrzenia w nasienie pochodzących z wcześniejszego okresu lub zachowania paralelne.

Mając na uwadze powyższe ustalenia organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Wnioskodawca postawił Spółkom zarzut, iż ich wspólne działania spełniają szczegółowe przesłanki określone w art. 5 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4 i 6 ustawy o ochronie (...), a zatem - w przekonaniu Wnioskodawcy – są tożsame z zawarciem porozumienia polegającego na:

- bezpośrednio lub pośrednio ustalaniu cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów (pkt 1),
- ograniczaniu lub kontrolowaniu produkcji lub zbytu oraz postępu technicznego lub inwestycji, (pkt 2),
- podziale rynków zbytu lub zakupu (pkt 3),
- stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji (pkt 4),
- ograniczeniu dostępu do rynku lub eliminowaniu z rynku przedsiębiorców nieobjętych porozumieniem (pkt 6).

Dokonując oceny stanu faktycznego sprawy na etapie postępowania wyjaśniającego organ antymonopolowy uznał, iż działania Spółek nie spełniają przesłanek wynikających z cytowanych wyżej pkt 2, 3 i 6, a zatem zarzuty te nie zostały objęte wszczęciem postępowania antymonopolowego. Organ antymonopolowy uwzględnił bowiem, iż:

- zakaz zawierania porozumień określonych w pkt 2 ma na celu m. innymi przeciwdziałanie tworzeniu przez przedsiębiorców sztucznego niedoboru towarów prowadzącego np. do wzrostu jego ceny. Tymczasem ani Wnioskodawca nie określił, ani przeprowadzone postępowanie wyjaśniające nie wykazało, na czym miałyby polegać ograniczanie lub kontrolowanie przez Spółki produkcji lub zbytu nasienia,
- podział rynków zbytu w ten sposób, iż każda z 4 Spółek może dostarczać nasienie bezpośrednio jedynie inseminatorom wykonującym zabiegi na terenie jej właściwym, tj. terenie wynikającym z zakresu uzyskanych zezwoleń - jest skutkiem realizacji obowiązujących przepisów ustawy o hodowli. Pomimo tego, iż jest to kontynuacja zasięgu terytorialnego oddziałów CSUZ, na bazie których Spółki te powstały, organ antymonopolowy uznał jednak, iż brak zainteresowania Spółek ekspansją terytorialną nie może być równoznaczny z podziałem rynków zbytu, w sytuacji, gdy ekspansja ta wiąże się nie tylko z koniecznością uzyskania zezwolenia właściwego wojewody ale wymaga także odpowiedniej infrastruktury i środków finansowych. Próba narzucenia Spółkom przez organ antymonopolowy decyzją administracyjną obowiązku rozszerzenia swojego terytorium nie znajduje uzasadnienia i wykracza poza uprawnienia wynikające z ustawy o ochronie (...). Ostatecznie - stosownie do obowiązujących przepisów - inseminator indywidualny może zaopatrywać się w nasienie w **jednym z podmiotów** posiadającym zezwolenie na pozyskiwanie, konfekcjonowanie, przechowywanie i dostarczanie nasienia, co oznacza, iż materiał biologiczny może pochodzić z każdej z 4 spółek inseminacyjnych, a nie tylko ze Spółki właściwej terytorialnie. Fakt, iż dostarczenie nasienia winno odbyć się za pośrednictwem Spółki właściwej, gdyż tylko ona posiada zezwolenie na dystrybucję na danym terenie nie stanowi w ocenie organu antymonopolowego wystarczającej przesłanki do stwierdzenia, iż tego rodzaju podział terytorialny stanowi naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie (...),
- działania Spółek nie mogą być również ocenione jako ograniczanie dostępu do rynku lub eliminowanie z rynku przedsiębiorców nieobjętych porozumieniem. Pomimo swojej siły na regionalnych rynkach dostarczania nasienia Spółki nie decydują, ani nie mogą mieć wpływu na to, kto poza nimi na tych rynkach będzie prowadził działalność w tym samym zakresie. Zezwolenia na dostarczanie nasienia wydają właściwi wojewodowie. Każda Spółka z osobna a także wszystkie w porozumieniu nie mogą mieć także wpływu na to, kto poza nimi będzie prowadził działalność gospodarczą na potencjalnie konkurencyjnym rynku samych usług inseminacyjnych. Działania Spółek, jako dostarczających nasienie mogą mieć oczywiście wpływ na warunki wykonywania tej działalności przez konkurentów, tj. inseminatorów indywidualnych, jednak w tym wypadku ewentualne ograniczanie konkurencji winno być oceniane nie pod kątem porozumienia Spółek, a działań indywidualnych każdej Spółki z osobna na rynku terytorialnie jej właściwym, tj. ograniczonym do województw, na obszarze których zajmują dominującą pozycję w zakresie dostarczania nasienia inseminatorom.

Dokonując ostatecznej oceny organ antymonopolowy uznał, iż działania Spółek wypełniają przesłanki pozostałych przepisów wskazanych przez Wnioskodawcę, tj. stanowią naruszenie zakazów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy o ochronie (...).

Stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o ochronie (...) zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym. Rynek właściwym - zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 8 ustawy - jest rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Spółki inseminacyjne (uczestnicy postępowania antymonopolowego) - jeszcze jako oddziały CSUZ - uzyskały zezwolenia na pozyskiwanie, konfekcjonowanie, przechowywanie i dostarczanie nasienia na terenie od 2 do 4 województw każda. Stosownie do treści cytowanego wcześniej art. 29 a ust. 1 i 2 ustawy o hodowli, dysponując takim zezwoleniem zobowiązane są dostarczyć nasienie każdemu zainteresowanemu hodowcy lub inseminatorowi, przy czym cenę nasienia ustala podmiot, który nasienie wyprodukował lub importował, a opłata za dostawę nasienia nie może przekroczyć kosztów bezpośrednio związanych z jego przechowywaniem i dostarczeniem.

Spółki świadczą także i świadczyły - jeszcze jako oddziały CSUZ - usługi inseminacji zwierząt gospodarskich.

Odnosząc powyższy zakres działalności Spółek i ustawowe uwarunkowania dotyczące cen i opłat do definicji działalności gospodarczej zawartej w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. nr 101, poz. 1178 ze zm.), należy stwierdzić, iż pozyskiwanie, konfekcjonowanie i przechowywanie nasienia należy do czynności wytwórczych poprzedzających zarobkową działalność polegającą ostatecznie na wprowadzeniu nasienia do obrotu.

W istocie Spółki uczestniczą w obrocie gospodarczym wyłącznie w ten sposób, iż albo dostarczają odpłatnie wyprodukowane przez siebie nasienie hodowcom i inseminatorom albo używają je do zabiegów inseminacyjnych wykonywanych we własnym zakresie, pobierając przy tym opłatę za usługę i nasienie. Posiadając stosowne zezwolenia na dostarczanie nasienia zobowiązane są także do pośredniczenia w obrocie nasieniem wyprodukowanym przez inne podmioty. Wprawdzie ustawa o hodowli pojęciami: „obrot nasieniem”, „wprowadzanie do obrotu” i „pośredniczenie w obrocie nasieniem” się nie posługuje, jednak na potrzeby niniejszej sprawy konieczne jest zastosowanie terminów odróżniających „dostarczającego nasienie”, którym może być, ale nie musi - jego producent od „wprowadzającego do obrotu” nasienie przez siebie wyprodukowane, jak i „pośredniczącego w obrocie” nasieniem innego producenta.

Rozróżnienie to jest niezbędne w celu ustalenia wspomnianego wyżej rynku właściwego (lub rynków właściwych), na którym działania Spółek naruszają konkurencję.

Na potrzeby niniejszej sprawy przyjmuje się zatem, iż:

- dostarczanie nasienia - oznacza wprowadzanie do obrotu nasienia własnego jak i innego producenta,
- wprowadzanie do obrotu - oznacza dostarczanie nasienia wyłącznie przez siebie wyprodukowanego,
- pośredniczenie w obrocie - oznacza dostarczanie nasienia wyłącznie innego producenta.

Organ antymonopolowy nie podziela argumentacji Spółki w Poznaniu, jakoby ustawa o ochronie (...) nie miała zastosowania do działalności uczestników postępowania, tj. do obrotu nasieniem. Pomimo, iż obrót ten podlega szczególnym uwarunkowaniom i właśnie z tego powodu działalności tej nie może prowadzić każdy, a jedynie przedsiębiorca posiadający odpowiednie zezwolenie, organ antymonopolowy nie znajduje jednak w przepisach ustawy o hodowli ani w argumentacji poszczególnych Spółek przesłanek, dla których kształtowanie cen tego nasienia miałyby się odbywać w sposób odmienny od zasad obowiązujących w gospodarce rynkowej i nie miało podlegać ocenie na gruncie przepisów ustawy o ochronie (...).

Konieczność dokonania takiej oceny podyktowana jest w szczególności bardzo szerokim zakresem posiadanych przez Spółki uprawnień, dzięki którym mogą one w sposób istotny oddziaływać na tę sferę gospodarki, jaką jest unasiennianie zwierząt gospodarskich. Warunki rozwoju konkurencji w tej istotnej z gospodarczego punktu widzenia sferze działalności oraz przeciwdziałanie – w interesie publicznym – praktykom ograniczającym tę konkurencję, jest przedmiotem zainteresowania ustawy o ochronie (...). W niniejszej sprawie, stosownie do art. 1 tej ustawy, działania organu antymonopolowego nie są zatem ukierunkowane na ochronę indywidualnych interesów Wnioskodawcy, lecz ochronę konkurencji, rozumianej jako otwarty i równy dla wszystkich przedsiębiorców dostęp do rynku.

Posiadany przez Spółki inseminacyjny zakres uprawnień oraz ich istotna siła rynkowa, wyklucza także możliwość uznania wspólnych ich zachowań za bagatelne i w związku z tym podlegające wyłączeniu spod oceny, w oparciu o przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie (...). W świetle tego przepisu zakazu zawierania porozumień między konkurentami nie stosuje się jeżeli ich łączny udział w rynku w roku kalendarzowym poprzedzającym zawarcie porozumienia nie przekracza 5 %.

Zdaniem organu antymonopolowego każda ze Spółek prowadzi działalność na trzech rynkach produktowych i dwóch geograficznych.

Po pierwsze - Spółki świadczą usługi inseminacyjne konkurując w tym zakresie jedynie z inseminatorami indywidualnymi. Ograniczenie przez Spółki zasięgu tej działalności do terytorium określonego w zezwoleniach, wyklucza bowiem ich konkurencję wzajemną. Pomimo tego, iż każda ze Spółek zajmuje na regionalnych rynkach usług inseminacyjnych pozycję dominującą w rozumieniu art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie (...) (patrz tabela na str. 3 decyzji) - są to rynki potencjalnie konkurencyjne i dostęp do nich nie jest ograniczony istotnymi barierami.

Po drugie - przedmiotem działalności jest dostarczanie nasienia. Działalność tę prowadzą wyłącznie na terenach określonych w zezwoleniach, co również wyklucza ich wzajemną konkurencję w tym zakresie, jednak zgodnie z wcześniejszą argumentacją znajduje to odpowiednie umocowanie w obowiązujących przepisach. Przedmiotem dostawy może być nasienie przez siebie wyprodukowane lub nasienie każdej z 3 pozostałych Spółek.

Samą czynność obrotu nasieniem dostarczania nasienia, m. innymi ze względu na jej bezwytorność (ustawa o hodowli stanowi, iż opłata z tego tytułu nie może przekraczać poniesionych kosztów) należałoby wprowadzić raczej za szczególnego rodzaju publiczny obowiązek niż działanie o charakterze gospodarczym, jednak fakt, iż obowiązek ten Spółki realizują albo w warunkach pełnego monopolu (Spółki w Krasnem i w Łowiczu) albo monopolu w zakresie dostarczania nasienia buhajów (Spółka Bydgoszczy) albo wąskiego oligopolu (Spółka w Poznaniu) decyduje o szczególnej pozycji na trzecim z kolei rynku produktowych istotnym w sprawie.

Po trzecie – stosownie do przepisów ustawy o hodowli (także przez jej nowelizacją) – każda Spółka zobowiązana jest do dostarczenia wyprodukowanego przez siebie nasienia każdemu zainteresowanemu hodowcy i inseminatorowi. W istocie każda Spółka zobowiązana jest zatem do wprowadzenia nasienia do obrotu, niezależnie od tego, czy będzie to obrót bezpośredni, czy też za pośrednictwem Spółki pośredniczącej w obrocie i terytorialnie właściwej zamawiającemu. W tym ostatnim przypadku rola Spółki pośredniczącej w obrocie z jednej strony ogranicza się do sprowadzenia nasienia, jego przechowania, dokonania odpowiednich czynności ewidencyjnych i wydania nasienia, z drugiej natomiast Spółka pośrednicząca w obrocie - w sposób naturalny - staje się konkurentem Spółki producenta nasienia, w którego sprzedaży pośredniczy.

Od decyzji inseminatora (lub hodowcy) podyktowanej zawartością oferty poszczególnych Spółek zależy bowiem, czy przedmiotem zakupu będzie nasienie wyprodukowane przez Spółkę terytorialnie inseminatorowi właściwą, czy też nasienie innego producenta, tj. jednej z 3 pozostałych Spółek, a Spółce właściwej przypadnie wyłącznie rola pośrednika.

Fakt, iż zamówienie na nasienie może pochodzić od każdego inseminatora lub hodowcy z każdego miejsca w kraju decyduje o tym, iż **rynkiem właściwym w tym wypadku jest krajowy obrót nasieniem**. Na tym też rynku Spółki są wobec siebie konkurentami w rozumieniu art. 4 pkt 10 ustawy o ochronie (...), tj. „*przedsiębiorcami, którzy wprowadzają lub mogą wprowadzić (...) w tym samym czasie towary na rynku właściwym*”.

Podstawowymi kryteriami wyboru nasienia przez inseminatora – jak w przypadku każdego innego towaru – jest jego rodzaj, jakość i cena. Jak ustalono każda ze Spółek produkuje i oferuje za różną cenę, nasienie różnych rozplodników o tej samej ale równie często różnej wartości indeksów hodowlanych (tabela na str. 5 decyzji). Oznacza to, iż krajowy rynek obrotu nasieniem potencjalnie oferuje konkurujące ze sobą – także cenowo - towary.

Oferty każdej ze Spółek zawarte są w ich cennikach. Należy przyjąć, iż ceny nasienia określone w tych cennikach, a zatem ustalone przez producenta nasienia, obowiązują winny wszystkich jego odbiorców, niezależnie od miejsca z którego zamówienie pochodzi. Zdaniem organu antymonopolowego treść wprowadzonego w życie w dniu 12.02.2002 r. art. 29 ust. 2 ustawy o hodowli jedynie potwierdza powyższą zasadę i należy wykluczyć, aby ustalanie - przed tą datą - ceny nasienia przez podmiot nie będący jego producentem, znajdowało uzasadnienie.

Organ antymonopolowy dostrzega specyfikę uregulowań obowiązujących w obrocie nasieniem, polegającą na tym, iż w przeciwieństwie do innych powszechnie znanych rynków produktowych, pośrednictwem w obrocie nasieniem danego producenta poza terenem jemu właściwym nie może zajmować się nikt inny jak tylko jeden z jego bezpośrednich konkurentów na tym rynku. Pomimo tej specyfiki obowiązujące przepisy (tak przed, jak i po ich nowelizacji) nie dają podstaw do traktowania Spółek jako szczególnego rodzaju regionalnych regulatorów rynku sprzedaży nasienia.

Tymczasem jak ustalono, w 2001 r. i do 12 lutego 2002 r. (tj. do dnia wejścia w życie art. 29 a ustawy o hodowli), w każdej z 4 Spółek inseminacyjnych obowiązywała zasada, zgodnie z którą inseminator dokonujący zamówienia w Spółce innej, niż terytorialnie jemu właściwej, otrzymywał nasienie - niezależnie od ceny zakupu tego nasienia przez Spółkę pośredniczącą w obrocie - za cenę określoną cennikiem Spółki pośredniczącej i wydającej nasienie.

Stosowanie powyższej zasady powodowało, że pomimo, iż krajowy rynek obrotu nasieniem potencjalnie oferował za różną cenę te same towary lub towary będące wobec siebie substytutami - faktyczna konkurencja cenowa na tym rynku nie istniała. Działanie to uwalniało poszczególne Spółki od wzajemnego konkurowania na krajowym rynku obrotu nasieniem. Inseminatorzy nie byli bowiem zainteresowani zakupem nasienia u konkurenta, gdyż niezależnie od źródła pochodzenia nasienia zawsze płacili cenę, jaka obowiązywała w Spółce im właściwej, która nasienie wydawała.

W ocenie organu antymonopolowego działanie to było sprzeczne z treścią art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie (...), i stanowiło porozumienie polegające na ustalaniu pomiędzy konkurentami cen sprzedaży. W warunkach niniejszej sprawy Spółki wyeliminowały wzajemną konkurencję w zakresie cen produkowanego przez siebie nasienia poprzez stosowanie w rozliczeniach z przedsiębiorcami wykonującymi usługi inseminacyjne cen nasienia wynikających z cennika Spółki pośredniczącej w obrocie nasieniem, a nie cen ustalonych przez Spółkę, która nasienie wyprodukowała.

Zdaniem organu antymonopolowego uczestnicy postępowania - po przekształceniu w 2000 r. w 4 samodzielne spółki prawa handlowego - nadal traktowali siebie jako część jednego organizmu gospodarczego. Nałożony na nie ustawą o hodowli publiczny obowiązek dostarczenia na określonym terenie nasienia innego producenta, traktowali głównie jako instrument gry na rynku, który i tak został przez nie zdominowany.

Należy podkreślić, iż wykonując ustawowe zadanie polegające na dostarczaniu nasienia pochodzącego od innych producentów (pośredniczenia w obrocie), Spółka nie może być postrzegana jako przedsiębiorca funkcjonujący na kolejnym szczeblu obrotu tego samego towaru, a zatem jako związany lub niezwiązany umową z producentem dystrybutor nasienia (przedstawiciel producenta). Nie może zatem samodzielnie lub zgodnie z sugestią producenta kształtować cen nasienia, w którego sprzedaży pośredniczy, w zależności od uwarunkowań danego rynku lokalnego. W uproszczeniu analizowany zakres obowiązków Spółki pośredniczącej w obrocie można porównać do usługi przewozu, w ramach której przewoźnik nie ustala ceny przewożonego towaru a jedynie cenę samej usługi transportowej. Nie umniejszając szczególnej roli dostarczającego nasienie, jako podmiotu sprawującego nadzór nad jego obrotem, różnica pomiędzy tymi dwoma transakcjami od strony rynkowej polega jednak wyłącznie na tym, iż kupujący inny towar może zlecić przewóz różnym przewoźnikom lub wykonać go we własnym zakresie, natomiast inseminator - zgodnie z obowiązującymi przepisami - musi skorzystać z pośrednictwa właściwej Spółki.

Organ antymonopolowy - pomimo, iż w toku postępowania nie uzyskał dowodów na potwierdzenie, iż kwestionowane zasady sprzedaży nasienia uczestnicy pomiędzy sobą uzgodnili w formie umowy podpisanej po utworzeniu Spółek - zakwalifikował ich działania jako porozumienie w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy o ochronie (...). Organ antymonopolowy uwzględnił bowiem, iż ustawa o ochronie (...) zakazuje nie tylko bezpośredniego, ale i pośredniego ustalania cen przez konkurentów, co oznacza, iż porozumieniem może być także wymiana informacji o cenach, a także naśladowanie cen lub innych warunków (zasad) sprzedaży. Organ antymonopolowy ostatecznie uznał, iż przesłanki porozumienia wypełnia w szczególności stosowanie w praktyce przez niezależne już spółki prawa handlowego, wspólnych zasad sprzedaży obowiązujących jeszcze w okresie, gdy stanowiły one jeden organizm gospodarczy w postaci CSHZ i jej oddziałów, a zatem iż porozumienie może polegać nie tylko na podjęciu uzgodnionych działań ale także na niezaniechaniu tych działań. W toku postępowania

antymonopolowego żadna ze Spółek nie polemizowała z zarzutem Wnioskodawcy, iż stosowane przez nie zasady sprzedaży pochodzą z tego właśnie okresu. Co więcej, Spółka w Poznaniu przyznała nawet, iż w ich przypadku można mówić o zachowaniach paralelnych.

Organ antymonopolowy częściowo podziela również i ten pogląd i przyznaje, iż zachowania uczestników postępowania możnaby analizować także pod kątem ewentualnego naruszenia art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie (...), tj. kolektywnego nadużywania pozycji dominującej przez kilku przedsiębiorców, a zatem pod kątem pewnych zachowań paralelnych, które porozumieniem sensu stricte nie są. Organ antymonopolowy w ostateczności uznał jednak, iż rynkowe zachowania uczestników postępowania wypełniają - w sposób nie budzący wątpliwości - podstawową przesłankę z art. 5 ust. 1, gdyż eliminują wzajemną konkurencję na krajowym rynku obrotu nasieniem. Ewentualna ocena tych zachowań pod kątem kolektywnego naruszenia np. art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy nie pozwoliłaby na uchwycenie specyfiki tych zachowań i ich skutków rynkowych.

W świetle powyższego przepisu (art. 8 ust. 2 pkt 5) nadużyciem pozycji dominującej jest przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji. W stanie faktycznym niniejszej sprawy pojawienie się na krajowym rynku konkurentów obrotu nasieniem nie jest uzależnione od woli Spółek a od decyzji wojewodów wydających zezwolenia przedsiębiorcom spełniającym ustawowe wymogi. Działania Spółek nie były zatem i nie mogły być skierowane na zewnątrz, tj. przeciwko istniejącym lub potencjalnym uczestnikom rynku właściwego (konkurentom) a do wewnątrz struktury, za członków której Spółki nadal się uważają. Celem tych działań było kontynuowanie dotychczasowych zasad obrotu, które wzajemnej konkurencji - w ramach tej struktury - nie uwzględniały.

W ocenie organu antymonopolowego wspólne działania Spółek inseminacyjnych wypełniają także przesłanki wynikające z art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie (...), w świetle którego zakazane są porozumienia ograniczające konkurencję na rynku właściwym, polegające na stosowaniu w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji.

Jak wspomniano Spółki prowadzą także działalność na lokalnych rynkach usług inseminacyjnych. Wprawdzie z wzajemnej konkurencji w tym zakresie z własnej woli zrezygnowały i żadna z nich nie podejmuje działań zmierzających do rozszerzenia zasięgu terytorialnego tej działalności, jednak konkurują tu z inseminatorami indywidualnymi. Dla inseminatorów prowadzących działalność na ich terenie Spółki stanowią ponadto źródło zaopatrzenia w nasienie, niezależnie od tego, czy inseminatorzy kupują od nich nasienie przez nie wyprodukowane, czy tylko korzystają z pośrednictwa w zakupie nasienia wyprodukowanego przez pozostałe Spółki.

Zależność ta gwarantuje wprawdzie Spółkom szczególną pozycję i przewagę rynkową nad inseminatorami indywidualnymi, jednak organ antymonopolowy nie znajduje w ustawie o hodowli (tak przed, jak i po jej nowelizacji) przepisów, które usprawiedliwiłyby odmienne traktowanie zachowań na rynku usług inseminacyjnych Spółek i inseminatorów indywidualnych. Równoprawne traktowanie kontrahentów i równy dostęp do rynku należy do podstawowych zasad gospodarki rynkowej.

Tymczasem stosowane przez Spółki zasady z jednej strony przewidywały, iż w rozliczeniach z inseminatorami indywidualnymi do dnia 12.02.2002r. obowiązywały ceny nasienia wynikające z cennika Spółki pośredniczącej w obrocie nasieniem a nie ceny ustalone

przez Spółkę, która nasienie wyprodukowała, z drugiej natomiast zasady te pozwalały na negocjowanie przez Spółki cen nasienia we wzajemnym obrocie.

Ostatecznie zatem, pomimo że cena, za jaką inseminator otrzymywał nasienie była taka sama, jak cena tego samego nasienia uwzględniona na rachunku za usługę inseminacyjną wystawionym przez Spółkę (z wyłączeniem Spółki w Krasnem, w przypadku której – jak wspomniano - wydana została przez organ antymonopolowy odrębna decyzja), jednak koszt pozyskania tego nasienia był w obu tych wypadkach różny.

Inseminator indywidualny otrzymywał nasienie sprowadzone przez Spółkę mu właściwą za cenę ustaloną w jej cenniku (a nie cenę producenta nasienia powiększoną o opłatę za dostarczenie) natomiast ta sama Spółka, będąca konkurentem tego samego inseminatora na lokalnym rynku inseminacji zwierząt uzyskiwała to nasienie za cenę wynegocjowaną ze Spółką producentem nasienia. Wprawdzie Spółki nie udzieliły jednoznacznych odpowiedzi na temat wysokości ostatecznie wynegocjowanych pomiędzy nimi cen, jednak nieuzasadnione byłoby w tym wypadku przekonanie, iż wynegocjowana cena będzie wyższa od ceny obowiązującej inseminatora indywidualnego.

W przekonaniu organu antymonopolowego nierówne traktowanie inseminatorów nie zostało wyeliminowane przez Spółki także po dniu 12.02.2002 r., tj. po wejściu w życie art. 29 a. ustawy o hodowli. Wprawdzie, w świetle wyjaśnień Spółek i przedłożonych przez nie cenników, w dacie wydania niniejszej decyzji stosowane przez Spółki zasady przewidywały już, iż w rozliczeniach z inseminatorami indywidualnymi zamawiającymi nasienie w innej Spółce, obowiązuje cena Spółki – producenta nasienia i cena ta jest taka sama jak cena pobierana za to samo nasienie przez Spółkę w ramach własnej usługi inseminacyjnej, jednak w dalszym ciągu – na skutek wzajemnych negocjacji – nie jest to cena, za jaką Spółki to nasienie nabywają we wzajemnym obrocie.

Powoduje to, iż inseminatorzy indywidualni działają na lokalnych rynkach inseminacji zwierząt hodowlanych w warunkach odmiennych niż same Spółki, co ogranicza i zniekształca konkurencję na tych rynkach i stanowi naruszenie zakazu określonego w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie (...).

Organ antymonopolowy stoi na stanowisku, iż wprowadzenie do ustawy o hodowli art. 29a. stanowiło potwierdzenie zasady równoprawnego traktowania kontrahentów i miało na celu zapobieżenie osiaganiu przez podmioty posiadające zezwolenia (w tym wypadku Spółki inseminacyjne) zysków z tytułu pośredniczenia w obrocie nasieniem oraz nadużywaniu przewagi rynkowej w zakresie dostarczania nasienia.

W przekonaniu organu antymonopolowego, Spółki inseminacyjne, jako wykonawcy usług inseminacyjnych są takimi samymi, jak inseminatorzy indywidualni „*podmiotami prowadzącymi sztuczne unasienianie*”, które - stosownie do art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy o hodowli - zobowiązane są „*do zaopatrywania się w nasienie wyłącznie od podmiotu posiadającego stosowne zezwolenie*”. Wykonując te usługi Spółki są także takimi samymi, jak inseminatorzy indywidualni „*zainteresowanymi podmiotami prowadzącymi sztuczne unasienianie*”, którym - stosownie do art. 29a. ust. 1 i 2 tej ustawy - „*podmioty posiadające stosowne zezwolenia winny dostarczyć nasienie każdego rozplodnika dopuszczonego do rozrodu ...*” za cenę ustaloną przez podmiot, który nasienie wyprodukował. Wykonując usługi inseminacyjne Spółki są wreszcie takimi samymi, jak inseminatorzy indywidualni podmiotami, które – stosownie do art. 29 a. ust. 2 ustawy – zobowiązane są do uiszczenia opłaty za dostawę nasienia w wysokości „*... nie wyższej od kosztów związanych bezpośrednio z jego przechowywaniem i dostarczeniem*”.

W ocenie organu antymonopolowego Spółka inseminacyjna wykonująca we własnym zakresie usługę inseminacji przy wykorzystaniu nasienia wyprodukowane przez jedną z pozostałych Spółek – chcąc dostosować swoje zasady sprzedaży do powyższego przepisu oraz reguły równoprawnego traktowania kontrahentów – do kosztów tej usługi winna zaliczyć zarówno cenę nasienia ustaloną przez podmiot, który je wyprodukował w tej samej wysokości jaką ostatecznie płaci inseminator indywidualny oraz opłatę za dostawę nasienia w tej samej wysokości, jaką pobrałyby od inseminatora indywidualnego, gdyby to samo nasienie sprowadziła na jego potrzeby.

Rozważając kształt swojego rozstrzygnięcia w części odnoszącej się do praktyki polegającej na zawarciu porozumienia stwarzającego inseminatorom zróżnicowane warunki konkurencji, organ antymonopolowy postanowił zmodyfikować ostateczną treść sentencji decyzji w pkt II.1 w stosunku do zarzutu zawartego w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania antymonopolowego z dnia 8 marca 2002 r. (por. str. 2 decyzji). Organ antymonopolowy zmuszony był bowiem ostatecznie uwzględnić, iż materiał dowodowy zebrany w sprawie:

- z jednej strony – o czym wyżej wspomniano - dawał podstawy do uznania, iż w dacie wydania decyzji Spółki inseminacyjne zaniechały działań polegających na stosowaniu w rozliczeniach z inseminatorami indywidualnymi cen nasienia wynikających z cennika Spółki pośredniczącej w obrocie nasieniem a nie ceny ustalonej przez Spółkę, która nasienie wyprodukowała (co samo w sobie stanowiło praktykę ograniczającą konkurencję i znalazło wyraz w pkt I.1 sentencji decyzji),
- z drugiej natomiast nie pozwalał na stwierdzenie, iż wspólne działania Spółek przestały wypełniać przesłanki z art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie (...) a zatem, iż stosowane przez Spółki zasady sprzedaży nasienia nie stwarzają już inseminatorom zróżnicowanych warunków konkurencji, ponieważ koszty pozyskania przez nich nasienia z innych Spółek są inne od kosztów pozyskania tego samego nasienia przez Spółkę – konkurenta na rynku usług inseminacyjnych.

Skoro - wobec powyższego - stan faktyczny sprawy stanowił podstawę do wydania decyzji na podstawie art. 9 ustawy o ochronie (...), tj. decyzji nakazującej zaniechania stosowania praktyk ograniczających konkurencję – jej treść należało sformułować w ten sposób, aby decyzja była wykonalna w dacie jej wydania.

Stwierdzając naruszenie przez Spółki zakazu określonego w art. 5 ust. 1, tj. zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję, organ antymonopolowy odstąpił równocześnie od nałożenia na uczestników tego porozumienia kary pieniężnej.

Odnosząc się ponownie do argumentacji Spółki w Poznaniu, iż uczestnicy postępowania wyłącznie kontynuowali dotychczasowe zasady sprzedaży i po ich utworzeniu nie podjęli aktywnych działań zmierzających do ograniczenia konkurencji, organ antymonopolowy uznał, iż wprawdzie okoliczność ta nie może stanowić podstawy do wydania decyzji o niestwierdzeniu stosowania praktyk w sytuacji, gdy skutki tych działań konkurencję faktycznie ograniczają - może jednak stanowić jedną z przesłanek odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej, która – stosownie do art. 101 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie (...) – ma charakter uznaniowy.

Drugą przesłanką, na jakiej organ antymonopolowy oparł swoją decyzję w tym zakresie jest fakt, iż przepisy ustawy o hodowli regulujące zasady ustalania cen za nasienie i opłat za jego dostarczenie weszły w życie dopiero w dniu 12.02.2002 r. i Spółki do tych zasad w zakresie objętym pkt 1 sentencji decyzji zastosowały się jeszcze przed jej wydaniem.

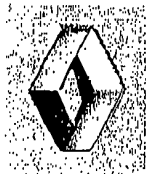
Mając powyższe na uwadze organ antymonopolowy orzekł, jak w sentencji.

Stosownie do art. 78 ust 1. ustawy o ochronie (...), w związku z art. 479²⁸ par. 2 k.p.c., od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie.

z up. PREZESA URZĘDU
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DYREKTOR DELEGATURY W KRAKOWIE
Barbara du Vall

Otrzymują:

1. Małopolskie Centrum Biotechniki Sp. z o.o.
36-007 Krasne
2. Mazowieckie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt Sp. z o.o.
ul. Topolowa 49 99-400 Łowicz
3. Stacja Hodowli i Unasienniania Zwierząt Sp. z o.o.
ul. Zamczysko 1 86-031 Bydgoszcz
4. Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt Sp. z o.o. w Poznaniu
ul. Poznańska 13 63-004 Tulce
5. Pan Krzysztof Krzyżewski - Usługi Inseminacyjne
ul. Wiejska 10/1 48-120 Baborów

Renault Polska Sp. z o.o.
ul. Marynarska 13
02-074 Warszawa
NIP 526-020-59-83

Warszawa, dn. 20/07/2007 r.

Sz.P.

Agnieszka Thier

I.dz. 1-121577210

Szanowna Pani,

W nawiązaniu do Pani korespondencji dotyczącej samochodu Renault Kangoo o numerze rej. KRA87R8 uprzejmie informujemy, iż złożona przez Panią reklamacja jest w trakcie rozpatrywania przez specjalistów Renault Polska Sp. z o.o.

O podjętej decyzji zostanie Pani poinformowana w najbliższym czasie.

Z poważaniem,

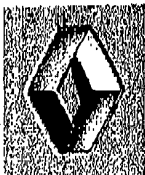
Magdalena Galanek
Dział Kontaktów z Klientami
Renault Polska Sp. z o.o.

tel. +48 22 575 99 99

e-mail: kontakt.klient@renault.com.pl

RENAULT

Renault Polska Sp. z o.o., ul. Marynarska 13, 02-074 Warszawa, NIP 526-020-59-83, NIP UE PL5260206803
tel.: 48 (0) 22 541 10 00/02, fax: 48 (0) 22 541 10 01, <http://www.renault.com.pl>, e-mail: kontakt.klient@renault.com.pl, infolinia: 48 (0) 22 575 99 99
Sp. z o.o. zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000121802, kapitał zakładowy: 4 773 000 PLN
Konto bankowe: Nr PL85 2330 0006 0100 5134 0010 0000 (PLN) - PL36 2330 0006 0100 5134 0011 0000 (EURO)
Calyon SA Oddział w Polsce - Konto ONZ 1. 00-124 Warszawa

Warszawa 25/07/2007

RENAULT POLSKA

Szanowna Pani Agnieszka Thier

PPHU THIER
Maciejowice 87
32-010 Kocmyrzów

Dotyczy: reklamacji 1-121577210

W odpowiedzi na Państwa odwołanie uprzejmie informujemy, iż jesteśmy zmuszeni podtrzymać odmowne stanowisko Działu Gwarancji.

Zgłaszany przypadek uszkodzenia układu wtryskowego jest bezpośrednio powiązany z warunkami eksploatacji i obsługi, materiały eksploatacyjne, filtry oraz częstotliwość ich wymiany pozostają w bezpośrednim związku przyczynowo-skutkowym z powstałą awarią. Niewymienione w porę elementy filtrujące powodują przedostawanie się do układu wtrysku zanieczyszczeń prowadzących do zacierania się precyzyjnych podzespołów. Weryfikacji stanu technicznego samochodu, oceny przyczyn awarii, niezbędnego zakresu naprawy oraz kontroli uprawnień gwarancyjnych użytkownika, dokonują Autoryzowani Partnerzy Renault dysponując szkolonym personelem technicznym.

Zgodnie z odnośnym zapisem Książki Przeglądów i Instrukcji Obsługi, Gwarancja Renault nie obejmuje „szkod powstałych na skutek niewłaściwej obsługi samochodu, zwłaszcza nieprzestrzegania zaleceń dotyczących obsługi, przeglądów okresowych i konserwacji...”. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Autoryzowanego Partnera Renault „Łyko” przebiegi pojazdu pomiędzy przeglądami były wydłużane nawet o 13 800 km ponad dopuszczalny limit (faktura za przegląd z dnia 26/02/2007)!. Cytowane przez Państwa pozostałe fragmenty warunków gwarancji nie wnoszą istotnych faktów, nie dotyczą one kwestionowanych nieprawidłowości.

Mamy nadzieję, że powyższe wyjaśnienia rozwiewają wszelkie wątpliwości w przedmiotowej sprawie, jednoznacznie kwalifikując opisywane zdarzenie zarówno pod względem technicznym jak i formalnym.

Z poważaniem

Krzysztof Kotarba
Dział Kontaktów z Klientami
Renault Polska

RENAULT

Renault Polska Sp. z o.o., ul. Młynarska 13, 02-674 Warszawa, NIP 528-020-59-89, NIP UE PL 5260205983
Tel.: 48 (0) 22 541 10 00/02, fax: 48 (0) 22 541 10 01, <http://www.renault.com.pl>, e-mail: kontakt.klient@renault.com.pl, infolinia: 48 (0) 22 575 99 99
Sp. z o.o. zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000121092, kapitał zakładowy: 1 773 000 PLN
Konto bankowe: Nr PL85 2330 0006 0100 5134 0010 0000 (PLN) – PL36 2330 0006 0100 5134 0011 0000 (EURO)
Culiyon SA Oddział w Polsce - Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

§ **KANCELARIA PRAWNA HALINA PESZEK**
30 – 698 KRAKÓW, UL. PERŁOWA 9

Kraków, dnia 17 - 07 - 2007 r.

Pani Agnieszka Thier
Maciejowice 87
32-010 Kocmyrzów

LIST RADCOWSKI !

Działając w imieniu Zarządu Antoni Łyko Spółki z o.o. Autoryzowanego Serwisu Renault z siedzibą w Zabierzowie, przy ul. Krakowskiej 253 w odpowiedzi na Pani pismo z dnia 4 lipca 2007 r. uprzejmie informuję, że zgłoszone przez Panią w powyższym piśmie roszczenie dotyczące samochodu Renault KANGOO o numerze rejestracyjnym KRA 87RB, numerze nadwozia VF1CO7AF34925577 i numerze fabrycznym UA39174 FC07 jest bezzasadne.

Zgodnie z punktem 2/**Zakres Zastosowania Gwarancji Renault** znajdującym się w rozdziale: Gwarancja Renault (G24) na stronie 3 dokumentu gwarancji, Gwarancja Renault nie obejmuje: między innymi szkód powstałych na skutek niewłaściwej obsługi samochodu, zwłaszcza nieprzestrzegania zaleceń dotyczących obsługi, przeglądów okresowych i konserwacji, opisanych w Książce Przeglądów i Instrukcji Obsługi.

Ponadto w tym samym rozdziale znajduje się punkt 3/ **Warunki Stosowania Gwarancji Renault**, w którym dodatkowo ograniczono warunki zastosowania Umowy Gwarancji Renault.

Do przypadków wyłączających zastosowanie gwarancji zaliczono między innymi eksploatację samochodu w warunkach niezgodnych z zaleceniami Producenta pojazdu wraz z niewyczerpującym podaniem przykładów, w których taka eksploatacja może mieć miejsce.

W dokumencie Gwarancji dokładnie określono uprawnienia Klienta oraz zakres szkód, których Gwarancja Renault nie obejmuje. Wymieniono również czynności, których podjęcie, a także czynności, których niepodjęcie uprawnia do skorzystania z Gwarancji Renault. Z wpisów dokonanych do Książki Przeglądów wynika, że rażąco i notorycznie naruszano terminy dokonywanych przeglądów, a zgodnie z dokumentem gwarancji szkody powstałe w przypadku nieprzestrzegania zaleceń dotyczących obsługi, przeglądów okresowych i konserwacji nie są objęte zakresem Gwarancji Renault. Dodatkowo eksploatacja samochodu w warunkach niezgodnych z zaleceniami Producenta pojazdu czyli jak to miało miejsce w tym przypadku nieprzestrzeganie zaleceń dotyczących przeglądów okresowych i konserwacji powoduje, że gwarancja nie ma zastosowania, a jako, że Umowa Gwarancyjna mogła być jedyną podstawą odpowiedzialności Autoryzowanego Serwisu Renault to roszczenie Pani jest w pełni bezzasadne.

Na serwisie nie spoczywa ciężar udowodnienia, że szkoda powstała na skutek nieprzestrzegania zaleceń dotyczących obsługi, przeglądów okresowych i konserwacji, gdyż ta

okoliczność nie ma znaczenia z tego powodu, że nie przysługuje Pani świadczenie z umowy gwarancyjnej, gdyż nie przestrzegano Pani jej postanowień. Celem wyjaśnienia informuję, że odpłatne przeglądy samochodów przeprowadzane w Autoryzowanym Serwisie Renault są i mogą być przeprowadzane mimo, że gwarancja nie ma zastosowania z powodu nie przestrzegania jej postanowień jak również po upływie terminu jej obowiązywania. Regularnie przeprowadzanie przeglądów wpływa znacząco na zwiększenie bezpieczeństwa, komfortu jazdy, i osiągi pojazdu.

Nietrafny jest również zarzut nienależytego wykonania zobowiązania nie tylko dlatego, że zobowiązanie do wykonania naprawy gwarancyjnej po stronie serwisu nie istnieje, ale również dlatego, że aby stwierdzić nienależyte wykonanie jakiejś czynności, takie czynności muszą zostać wykonane, a co więcej muszą zostać wykonane wadliwie. Spółka „Antoni Łyko” spółka z o. o. Autoryzowany Serwis Renault może odpowiadać wyłącznie za niewykonywanie lub nienależyte wykonywanie zobowiązań wynikających z treści umowy gwarancyjnej.

Z przykrością zawiadamiam, że nieprzestrzeganie przez Panią zaleceń dotyczących przeglądów okresowych spowodowało brak możliwości, a wręcz zakaz dokonania naprawy gwarancyjnej przez Autoryzowany Serwis Renault w ramach gwarancji.

Rozdzielnik :

1 x adresat

1 x a/a

Z poważaniem,

RADCA PRAWNY

Halina Jeszek
LpA - 10 1127